

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging

Nieuwsbrief 248 25 juni 2024

VOORUITBLIK

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Te huur, géén antikraak.

Bijzonder voorhuis van monumentale boerderij in Schipluiden, met grote tuin en boomgaard, ruim 100 m² woonoppervlak. Voor een natuurliefhebber.

Belangstelling? Mail naar bescherming@delfland.knnv.nl

DOE IETS VOOR DE NATUUR - het is makkelijker dan je denkt –

Een serie van 12 tips die we iedere week publiceren.

Heb je een schutting rond je tuin? Maak er een doorgang in van 13x13 cm, samen met je burens of je buurt. Zo vergroot je het leefgebied van de egel en verklein je de kans dat egels worden doorgereden. Voor meer info [Klik hier](#)

Jaartheme 2024: Schoner water

Soort van het seizoen Lente: **gele lis en vuurjuffer**

Kijk in april tot en met juni uit naar deze twee soorten; maak foto's en meld deze via natuurlijkdelfland@knnv.nl; vermeld plek waar je ze gezien hebt.

Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij waarneming.nl melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaartheme Schoner water, [klik hier](#) voor de informatiebrief

Soort van het seizoen Zomer: Watergentiaan en zweefvliegen

Kijk in juli tot en met september uit naar deze twee soorten; maak foto's en meld deze via natuurlijkdelfland@knnv.nl; vermeld plek waar je ze gezien hebt.

Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij waarneming.nl melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaartheme Schoner water, [klik hier](#) voor de informatiebrief.

Vanaf week 20, reuzenberenklauwbrigades

Er is genoeg te doen voor meer handen.

Vraag informatie en geef je op via natuurlijkdelfland@knnv.nl.

Delft:	Abtswoudse Bos West,	maandagavond
Rijswijk:	Wilhelminapark,	dinsdagavond
Pijnacker:	Bieslandse Bos,	woensdagavond
Pijnacker:	Tolhek,	woensdagavond
Delft:	Abtswoudse Bos Midden,	zaterdagmiddag
Delft:	Abtswoudse Bos Oost,	overdag door de week, wisselend
Rijswijk:	Pasgeld,	op wisselende avonden
Delft:	TU wijk,	overdag door de weeks

26 juni, 19.00 - 20.30, paddenstoelenexcursie in de Broekpolder, Vlaardingen

Verzamelen op de parkeerplaats Vogelkijkhut aan de Broekpolderweg Vlaardingen

Deelname aan de paddenstoelexcursies van Natuurlijk Delfland staat open voor leden van Natuurlijk Delfland. Niet-leden kunnen één keer per jaar mee, mits er voldoende plaats is. Er geldt

een maximum van 10 deelnemers voor Solleveld en 15 deelnemers voor de overige excursies. Alle genoemde data, tijden en bestemmingen zijn onder voorbehoud!

Vooraf opgeven is verplicht, ook voor leden.

Contactpersoon: André Jongeling, 06 –24 25 37 38, paddenstoelen@delfland.knnv.nl

27 juni, 19.00 – ca. 21.00 uur, kennismaking bestrijding reuzenberenklauwen in Pasgeld.

Belangstellenden die aan deze avond mee willen doen worden uitgenodigd aanwezig te zijn op de kruising Van Hardenbroeklaan 37 en Jaagpad in Rijswijk. Neem een spa of een scherpe schoffel mee. Handschoenen en stevige schoenen zijn aan te bevelen. Meer informatie via

natuurlijkDelfland@knnv.nl.

Reuzenberenklauwen zijn zo groot en zo omvangrijk dat ze geen plek voor andere soorten overlaten; ook kunnen zij pijnlijke blaren veroorzaken.

Na een instructie hoe deze planten op een effectieve en gezonde manier bestreden kunnen worden gaat ieder aan de slag.

Naast het kennismaken is het ook de bedoeling om de Reuzenberenklauwbrigade Pasgeld op te richten. Al diverse jaren organiseert Natuurlijk Delfland het steken van de reuzenberenklauwen in Rijswijk, Delft, Delfgauw en Pijnacker. Hiervoor zijn acht Reuzenberenklauwbrigades opgericht, deze steken iedere week hun eigen plek. Belangstellenden die op deze plekken willen helpen worden van harte uitgenodigd om te reageren. Het geeft veel voldoening om met een groep mensen deze exoot te bestrijden. Deze soort komt uit de Kaukasus, vanwege de grote kiem- en groeikracht is deze exoot door de Europese landen op de lijst van actief te bestrijden planten.

28 juni, 10.00 –12.00 uur, werkochtend Maak kennis met de Bijentuin, Delft

Deze tuin is onderdeel van de Kinderboerderij en Waterspeeltuin Tanthof in Delft, Kalfjeslaan 135, 2623 AD Delft. Belangstellenden worden van harte uitgenodigd om kennis te maken met de Bijentuin en het Team dat deze tuin onderhoudt.

Informatie via natuurlijkdelfland@knnv.nl

De Bijentuin is zoals de naam al zegt een plek waar planten staan die nectar en stuifmeel geven voor insecten als (wilde) bijen, vlinders, zweefvliegen, hommels. Elke vrijdagmorgen wordt in de periode vanaf maart tot eind oktober geweid, geplant en worden vragen van bezoekers beantwoord. Heerlijk ontspannen en samen actief in de Bijentuin. De Bijentuin is gelegen op een eilandje achter de grote geiten- en schapenwei. Het eilandje is verdeeld in een bosgedeelte aan de oostkant en op de westkant staat het bijenhok voorzien van een grote glazen wand om de activiteiten van de bijen veilig te kunnen bekijken, met een klein materialenhokje en de plantvakken er omheen. Op verzoek van de Kinderboerderij heeft Natuurlijk Delfland in september 2021 een team samengesteld om de diverse vakken in de Bijentuin te beplanten. Om het planten mogelijk te maken zijn de vakken eerst gespit en voorzien van compost. De planten zijn gekocht bij een biologische kwekerij, hetgeen o.a. betekent dat ze niet bewerkt zijn met gif of kunstmest.

29 juni, 14.00 – 16.15 uur, bomen en het bos in het Abtswoudse Bos

Verzamelen op de parkeerplaats aan de Schie bij het overslagstation van Avalex; hoek Schieweg/Hoofboschpad.

Een bos is meer dan een verzameling bomen. We gaan op zoek naar wat een bos tot een bos maakt. De recreatiebossen rondom Delft zijn op verschillende manieren aangelegd. Al doende heeft men geleerd hoe op rijke grond een goed bos aan te planten. Deze serie excursies geven daar een beeld van.

1 juli, 10.00 - 12.00, paddenstoelenexcursie in Kralingse Bos, Rotterdam

Zoveel mogelijk paddenstoelen zoeken. Verzamelen bij de ingang van het pannekoekhuis aan de Beatrixlaan in Rotterdam. Deelname aan de paddenstoelexcursies van Natuurlijk Delfland staat open voor leden van Natuurlijk Delfland. Niet-leden kunnen één keer per jaar mee, mits er voldoende plaats is. Er geldt een maximum van 10 deelnemers voor Solleveld en 15 deelnemers voor de overige excursies. Alle genoemde data, tijden en bestemmingen zijn onder voorbehoud!

Vooraf opgeven is verplicht, ook voor leden.

Contactpersoon: André Jongeling, 06 - 24 25 37 38, paddenstoelen@delfland.knnv.nl

2 juli, 19.00 – 20.30 uur, inventarisatie vissen, de Zeven gaten, De Lier

Verzamelen: Noord-Lierweg/Groeneveld, de Zeven Gaten, de Lier.

Team vissen van Natuurlijk Delfland voor onderzoek, educatie en bescherming van vissen.

Je hoeft niet direct grote kennis van dit onderwerp te hebben, wel verwachten we een actieve deelname. Belangstellenden die kennis willen maken met het Team worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen.

Als je wilt blijven komen is een lidmaatschap vereist. Opgeven is verplicht en vraag de locatie aan via vissen@delfland.knnv.nl

Waar is Natuurlijk Delfland actief?

Natuurlijk Delfland heeft een groot werkgebied. Sommige dingen doen we overal, maar andere ook bij jou om de hoek.

[Klik hier](#) dan zie je waar we actief zijn

Tuintip

Let op de opslag van bomen en struiken. Deze zijn nu nog klein maar oh, oh ze zijn voor je het weet flink groot. Zeker als ze naast je huis of schuur staan. Trek of spit deze uit de grond. Hoe herken je de opslag van een struik of een boom. Ook in deze fase van ontwikkeling is de plant verhout. Of te wel deze zaailing is veel minder flexibel als een vaste plant.

Wellicht weet je iemand die je met de zaailing blij kan maken. Dan is het wel gewenst dat je zoveel mogelijk wortels aan de zaailing bewaard.

Sterrenhemel

donderdag 27 juni

04.30: De Maan staat op slechts 29' ten noordoosten van Saturnus (+1,1m), in het sterrenbeeld Waterman. De Maan is voor ongeveer 65% verlicht.

13.30: Maan in het perigeum De Maan is in het punt van zijn baan dat het dichtst bij de Aarde ligt: het perigeum. De afstand tot de Maan bedraagt op dit moment 369.286 km. De schijnbare diameter van de Maan is groter dan gemiddeld (32'21,5"), door de kleinere afstand. De Maan is afnemend, voor 67% verlicht en is vooral laat in de nacht (in het (zuid)oosten) en 's ochtends vroeg (ongeveer in het zuiden) goed te zien. In de avond zijn de kraters met een verrekijker goed te zien.

vrijdag 28 juni

23.53: De Maan is in de fase van Laatste Kwartier. De linker helft van de Maan is nu verlicht en de Maan is met name 's ochtends vroeg zichtbaar. Om de Maan te zien door een verrekijker of telescoop is de tijd rond (en met name na) Laatste Kwartier zeer geschikt. Op de grens tussen het verlichte en het donkere deel van de Maan gaat de Zon net onder. De bergen en krateranden werpen hierdoor lange schaduwen, wat een extra diepte-effect veroorzaakt.

zaterdag 29 juni

21.06: Saturnus is stationair in ecliptische lengte. De planeet keert zijn bewegingsrichting ten opzichte van de sterren om en gaat tegen de gangbare richting in bewegen. Hiermee begint Saturnus' oppositielus; de planeet wordt de komende tijd alsmaar beter zichtbaar. Het hemellichaam is nu vooral in de late nacht en ochtend te zien en komt iedere dag een beetje vroeger op. Tijdens de oppositie zal Saturnus rond zonsondergang opkomen en rond zonsopkomst weer ondergaan, en daarmee vrijwel de gehele nacht zichtbaar zijn. Saturnus is met het blote oog als een heldere "ster" vrij gemakkelijk aan de hemel te vinden. Al met een verrekijker op een statief zijn de beroemde ringen van de reuzenplaneet te onderscheiden.

zondag 30 juni

04.07: Europa bij Ganymedes De Galileïsche maan Europa staat 10,6" ten zuiden van Ganymedes. Jupiter staat op een hoogte van 5° boven de horizon, in het oostnoordoosten, dus kies een waarneemplaats met een vrije blik op de horizon. De Zon staat 8° onder de horizon, in de schemering. Om de manen van Jupiter te bekijken is een verrekijker op statief al voldoende.

Groene winkel

Onder andere het verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

Tussen moestuin en landgoed door
Robbert Lauret speciale prijs € 19,95

Een inspirerend leesboek over ervaringen met jaarrond telen van groente en fruit, met liefde voor traditionele technieken, authentiek materiaal en oude rassen. In 'Tussen moestuin en landgoed' neemt Robbert Lauret de lezer mee in zijn tuinjaar. In de weekenden onderhoudt hij de tuin van een oud landhuis en snel komt hij erachter dat zo'n monumentale tuin andere eisen stelt dan zijn eigen moestuin.

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.

?/6, **slechtvalk**, TU-Bouwkunde, Delft, Gert van der Horn

?/6, **slechtvalk**, TU-Bouwkunde, Delft, Gert van der Horn

?/6, **slechtvalk**, TU-Bouwkunde, Delft, Gert van der Horn

17/6, rups van **sint-jacobs vlinder** op **sint-jacobs kruiskruid**, Pieter Pauluspad, Kijkduin, Lia Claus

17/6, **slechtvalken**, Bouwkundetoren TU Delft, Raymond van der Ham

Familietafreeltje vanuit mijn werkkamer: 4 **slechtvalken** aan het diner op de bouwkundetoren, 1 adult (gele snavel) en 3 juvenielen (bleke snavel).

19/6, ondergaande zon, Aziëlaan richting Kerkpolder, Lia Claus

20/6, **stokroos** (Alcea), Oostpoort, Delft, Bart Hendriks

20/6, ochtendschemering, Delfgauw, Bart Hendriks

21/6, **padjes**, tegenover Watergat, Monster, Beek

21/6, **padjes**, tegenover Watergat, Monster, Beek

Geen padden bij Watergat, Monster?
Er zitten honderden jonge padjes in mijn tuin tegenover Watergat in Monster.
En de gemeente maar zeggen er zit niks.

Gehakselde bermen

In het kader van veiligheid van de fietsers worden van alle bermen een meter gemaaid zodat er niets over het fietspad hangt. Meestal wordt er geklepeld en men laat het maaisel soms liggen en soms wordt het meteen opgezogen.

Hoe meer bomen, hoe beter het klimaat in de stad. Zie de temperatuurverschillen

TERUGBLIK: Activiteiten

Zienschwzje spoorverdobbeling en nieuwe NS-Stations Den Haag - Dordrecht

Natuurlijk Delfland heeft mede namens Natuurlijk Rotterdam en Natuurlijk Waterweg Noord aan het ministerie van IenW laten weten dat zij vonden dat de natuur uitgangspunt moet zijn bij de aanleg. Gewezen wordt op de bijna natuurvijandige aanleg van de spoorverdobbeling tussen Rijswijk en Delft. Dat kan zo niet verder. Tientallen hazen en andere zoogdieren zijn daar al gesneuveld.

Verder willen de natuurverenigingen dat het ministerie niet alleen kijkt naar de aanleg van het tracé en de nieuwe stations in RijswijkBuiten, Kethel en Van Nelle, maar óók naar de effecten in de omgeving. Zo dreigen bouwplannen in de omgeving van het nieuwe station Van Nelle in Rotterdam het einde te betekenen van delen van het Roel Langerakpark en in elk geval van Volkstuinvereniging Streven Naar Verbetering. Hetzelfde is aan de orde bij RijswijkBuiten en Kethel. Al eerder hebben de natuurverenigingen laten weten dat aantasting van natuurwaarden en aantasting van het Stieltegebied van Midden-Delfland en Schiedam onaanvaardbaar zijn.

Van de drie alternatieven kiezen zij voor de verdiepte aanleg het liefst met een vaart er bovenop: een treintunnel met vaart. Meer info? [Klik hier](#)

Eendenkooi Midden Delfland

14 juni, inventarisatie Bleiswijkse Zoom

We hebben het recreatiegebied Bleiswijkse Zoom geïnvesteriseerd en precies 100 soorten gevonden. Lastig te determineren waren **tenger fonteinkruid** (thuis onder microscoop en 40x vergroting) en **stomp vlotgras**. Die laatste lijkt een beetje op **mannagrass**, schijnt algemeen te zijn, maar wij vinden hem maar heel af en toe. Cor Nonhof

15 juni, inventarisatie van de Delflantsedijk

Kon niet doorgaan vanwege de regen en dan wordt het papier nat. Op maandag 17 juni is het stuk van Vlaardingen tot en met Maassluis toch gedaan. Pluvio volente (als de regen het toestaat) komt woensdag de rest. Cor Nonhof

17 juni, RBB Akkerdijkse Bos

Het steken van de berenklaauwen in het Akkerdijkse Bos rondom het Melarium loopt stroef. Als de berenklaauwen nat zijn, zijn ze heel gevaarlijk, omdat regenwater de blaartrekkende stof uit de plant trekt dus we gaan eigenlijk alleen als het een poosje droog is geweest. Toch is het misgegaan en ik heb er weer een behoorlijke brandblaar aan overgehouden. Verder staat door de regen de toegang tot de percelen langs de rijksweg op meerdere plaatsen zeker 20 cm onder water. Het is avonturen! Cor Nonhof

17 juni, nieuwe poel, Vlaardingen

We hebben de opdracht gekregen om een nieuwe poel langs de A4 bij Vlaardingen te inventariseren. Het wordt een project voor iedereen die waarnemen leuk vindt!!! Er komt nog een programma, maar iedereen wordt uitgenodigd ook zelf of in eigen teamverband te gaan kijken. Cor Nonhof

18 juni, 19.00 – 20.30 uur inventarisatie vissen, Lombokstraat, Sniplaan (grens Rijswijk/Delft)

Deze avond zijn we met een ploeg van zes mensen gaan scheppen bij het gemaal van de Lange Broekpolder. Deze sloot ligt precies op de grens van Delft en Rijswijk met aan de Delftse zijde de Lombokstraat en aan de Rijswijkse kant de Sniplaan. Door dit gemaal hadden we ook weer te maken met twee waterpeilen, hoog en laag.

We zijn gestart bij het hoge gedeelte, waar we vooral heel veel juveniele **tien-** en **driedoornige stekelbaarzen** vingen en daarnaast heel veel **vetjes**, **baarzen**, een enkel **giebeltje** en als exoot, de **Kaukasische dwerggrondel**. Uiteindelijk zijn we gestopt met scheppen omdat we met elke schep 30 tot 40 juveniele **stekelbaarzen** hadden. Daarnaast vingen we natuurlijk ook weer heel veel **Amerikaanse rivierkreeften**. Dat er veel vis in deze sloot zat, hoorden we van een buurtbewoner. Deze vertelde ons dat er elke dag wel 6 **aalscholvers** hier vis aan het vangen waren.

vetjes, 3 doornige stekelbaarzen

blankvoorn

In onze 2e schepronde zijn we achter het Gemaal aan de lage zijde gaan scheppen. Hier vingen we in veel lager aantallen ook weer **driedoornige stekelbaarzen**, maar ook **blankvoorns**, **baarzen**, **vetjes** en ook weer de exotische **Kaukasische dwerggrondel**. Plus natuurlijk weer **Amerikaanse rivierkreeften**. Qua soorten was er dus nauwelijks verschil tussen het hoge en het lage deel. Opvallend was het ontbreken van de **kleine modderkruiper**, die we normaal altijd in enorme aantallen in onze sloten aantreffen. Een geslaagde avond. Frank Herfs

18 april, 20.00 uur, gemeenteraad Rijswijk

Op de agenda stond het bestemmingsplan Pasgeld Oost. Geert heeft ingesproken en het voorstel gedaan om de plek waar het nest van de ransuil zit nog niet te bebouwen maar te wachten tot we de zekerheid hebben dat de nieuwe plek is bewoond. Het gaat om 225 huizen. Het idee is afgewezen en het bestemmingsplan is aangenomen. Wordt dus vervolgd.

21 juni, versturen Veldbericht

Uit de inhoud:

Jaarthema 2024: Schoner water; Nieuwe Projecten Natuurlijk Delfland; Tineke van der Knaap, 500ste lid van Natuurlijk Delfland; Inventarisatie biodiversiteit boomgaarden; Mijn 1000-soorten tuin – boekbespreking; IJzeroer op de Zandmotor

De leden hebben dit Zomernummer ontvangen. Als je met Veldbericht kennis wilt maken?

Stuur een email aan natuurlijkdelfland@knnv.nl

22 juni 14.00 - 15.00, Gezinx excursie leven in het water, Melarium

Leuke gezinx excursie op zoek naar leven in het water. Er waren 13 mensen aanwezig en zij verbaasden zich wat er allemaal in het water leeft, vooral de grote kreeft trok de aandacht, maar ook het kleinere spul zoals de waterscorpioen of jufferlarven. Er zwemmen zelfs wantsen altijd op hun rug. Ook kon men nog even de vangsten onder de microscoop bekijken.

Foto's komen nog

22 juni, Floron excursie graslanden Staelduinse Bos

Onze vereniging doet mee met de excursies van de districtscoördinator van Floron in onze buurt. Deze keer naar hebben we de graslanden van het Staelduinse Bos bekeken. Mooie vondsten waren **rechte ganzerik**, **rietorchis**, **bosorchis** en **vleeskleurige orchis**. Cor Nonhof

23 juni, 14.00 – 16.00 uur Groene Strandwa(l)ndeling, Rijswijk

De 30 beschikbare plaatsen voor de excursie waren allemaal bezet.

Het was heerlijk weer. Er waren vier leden van een Rijswijks koor aanwezig, dus bij de opening werd er gezongen; zonder woorden. Ook zagen we dat de kastanje afgelopen jaar was omgezaagd in de voortuin van het Rijswijks Museum. Waar de uil nu broedt was niet bekend.

Ruud Poortier vertelde het nodige over gebouwen, bewoners en situatie en las diverse gedichten van Tollens en Penings voor, beide dichters die in Rijswijk hebben gewoond.

Geert vertelde over de natuur; waarbij de natuur ook meespeelde; een ekster landde op de top van een dak tijdens een toelichting over de gierzwaluw bij een scheur in die top.

We konden ook het buiten Den Burch betreden; met een gevarieerde bomenbestand, ook stonden er afgestorven bomen. Wel waren er behoorlijk wat bramen als onderbegroeiing.

Een ieder ging tevreden naar huis.

De ingang van Den Burch, An Jerimiasse

24 juni, 21.30 – circa 22.30 uur, excursie gierzwaluwen, Naaldwijk

Verslag volgt nog.

Melarium ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier voor meer informatie](#)

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Ted Kruithof, verwerken van de inzendingen

Willemein Poot, Soort van het Seizoen

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

En vele personen die in de bijdragen staan.

Het redactieadres is natuurlijkDelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

Aanklikbare kaart OZHZ met alle ontheffingen soortenbescherming in onze regio.

Vooraf vogels, vleermuizen en amfibieën, [klik hier](#)

Koop alleen biologische snijbloemen

Bloemen zonder bestrijdingsmiddelen etc? [Klik hier](#)

Openbaar grondwatermeetnet

Op vele plekken wordt de grondwaterstand bijgehouden. De gegevens worden openbaar gepubliceerd: [Klik hier](#)

Linksboven is de gewenste locatie (plaatsnaam) in te voeren

Bodem informatie: 2200 artikelen over bodem digitaal beschikbaar

[Klik hier](#)

Goede boterham te verdienen met natuurinclusieve melkveehouderij

[Klik hier](#)

Haal de natuur in huis met een natuurrijke tuin.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.

Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.